

УДК 811.133.1'371

ОСНОВНІ СУФІКСАЛЬНІ ПРОЦЕСИ У СЛОВОТВОРЕННІ ФІЗИЧНИХ ТЕРМІНІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Оксана Галян

*Львівський національний університет імені Івана Франка
(вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000)*

Досліджено лексико-семантичні особливості утворення та функціонування термінів у сучасній фізиці. Визначено продуктивні суфікси і моделі фізичної лексики за кількістю утворених термінів. Проаналізовано способи словотворення та функціонування термінологічних одиниць.

Ключові слова: фізичний термін, термінологія, суфікс, суфіксальна деривація, словотворення.

Фізичний термін як наукове поняття визначений передусім особливістю фізики як науки. Оскільки фізика – наука про природу, тому основним її завданням є якомога точніше описати загальні закономірності явищ природи, будови матерії та законів руху. Такий багатогранний предмет дослідження зумовлює те, що фізичні поняття іноді важко дефінувати. Це створює складнощі саме сьогодні з огляду на інтенсивний розвиток науково-технічного прогресу і, як наслідок, виникнення значної кількості нових взаємопов'язаних термінологічних одиниць.

Терміни утворюють за допомогою чітко визначених компонентів – суфіксів, префіксів, а також словоскладень. Суфіксальну деривацію характеризує достатньо послідовна семантична спеціалізація словотворчих морфем і моделей. Приєднуючись до кореня, структурного й семантичного центру слова, суфікси змінюють і конкретизують його семантику.

У дослідженнях французьких лінгвістів простежуються певні розходження в оцінці суфіксального словотворення. Якщо Е. Пішон [24], О. Соважо [25] вважають, що суфіксальна деривація є ефективним способом словотворення, то Ш. Баллі [16] стверджує протилежне.

Суперечності в оцінці потенційних можливостей суфіксальної деривації виявляються в працях А. Доза. У книзі “La langue française d’aujourd’hui” [19] він визнає суфіксальну деривацію важливим джерелом збагачення словника французької мови. В статті “L’appauvrissement de la dérivation en français. Ses causes” [20, р. 46–51] А. Доза пише вже про активізацію аналітичних способів словотворення і зменшення ролі суфіксальної деривації. З огляду на неоднозначність оцінок суфіксального словотворення цікаво простежити продуктивність суфіксальної деривації наукових фізичних термінів у французькій мові.

У сучасній лінгвістичній літературі виділяється теза про наявність у французькій мові двох лексичних підсистем, утворених на народній і книжній підставах [11, с. 117].

Розділяючи словотворчу систему на книжну і народну підсистеми, деякі лінгвісти [15, с. 100–101] опираються на функціонально-стилістичні критерії. До слів книжного походження вони зачисляють терміни науки, техніки, а народними утвореннями вважають слова розмовної мови, які зазнали фонетико-морфологічних змін (альтернацій), властивих старо-французькій мові. У вивченні наукових фізичних термінів визначимо внесок народної і книжної словотворчих підсистем.

Матеріалом аналізу слугувала вибірка термінів зі статей франкомовного провідного наукового журналу з фізики [3–6], підручників [17, 18, 23], галузевих та загальних словників [2, 13].

Суфіксальне утворення іменників

У проаналізованому матеріалі найбільшу кількість становлять суфікси, що утворюють іменники, наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Продуктивні іменникові суфікси

Суфікс	Значення	Кількість утворених іменникових термінів	Приклад
-ation	означення фізичного процесу чи явища	83	oscillation, dilatation, modulation, radiation
-isation	означення фізичного процесу чи явища	34	polarisation, électrisation, ionisation, focalisation
-(t)ion	властивість речовини, фізичний параметр	54	diffusion, dispersion, fusion, détection
-age	дія, технологія виробництва	27	pompage, dopage, raffinage
-ateur	електронні, електротехнічні, оптичні прилади	14	condensateur, transformateur, accumulateur
-eur	функціональні електротехнічні системи, властивості	21	accepteur, émetteur, détecteur, longueur
-(e)ment	дія	20	rayonnement, traitement, fusionnement
-ité	властивість речовини	33	rigidité, densité, cavité
-ance	фізичний параметр	14	résistance, puissance
-ence	явище, фізичний параметр	13	luminescence, divergence, cohérence
-on	промені, елементарні частинки	11	rayon, photon, nucléon, méson, deuton
-tron	прилади для атомної, ядерної фізики та елементарних частинок	4	cosmotron, cyclotron, bêatron, magnétron

За кількістю утворених іменників можна судити про продуктивність того чи іншого суфікса. Очевидно, що найпродуктивнішим іменниковим суфіксом є **-ation** < лат. -atio

(ationem) [15, с. 98]. Іменники з цим суфіксом переважно виражають поняття, які стосуються різних галузей науки, техніки, у тому числі й фізики. Він є суфіксом книжного походження, його науковий дублет – народна форма суфікса -aison.

Наявність великої кількості слів на -ation, їхнє вживання сприяло відокремленню -ation як словотвірного елемента. Його значення швидко зростало і він майже повністю витіснив народний суфікс -aison. Суфікс -ation приєднують тільки до дієслівних основ першої дієвідміни. Наприклад: *vibrer* → *vibration*, *osciller* → *oscillation*, *exciter* → *excitation*, *varier* → *variation*, *dilater* → *dilatation*, *moduler* → *modulation*. Серед іменників з суфіксом -ation є слова, які закінчуються на **-isation**. У більшості випадків вони утворені від дієслів на -iser: *polariser* → *polarisation*, *électriser* → *électrisation*. Форму -isation розглядають як варіант суфікса -ation [21, с. 13, 24].

Суфікс **-(t)ion** < лат. -(t)ionem [10, с. 89] і, згідно з табл. 1, посідає друге місце за продуктивністю. Іменники з цим суфіксом теж утворюють від дієслів першої групи: *presser* → *pression*, *fuser* → *fusion*, *diffuser* → *diffusion*, *dispenser* → *dispersion*, *détecter* → *détection*. Семантично суфікси -isation, -(t)ion щільно корелюють, надають фізичним термінам конкретнішого, вузького змісту, ніж суфікс -ation. Наприклад, термін *polarisation* уживають у наукових дослідженнях з оптики, у яких описують явище поляризації: “La caractérisation du faisceau a aussi montré un très bon degré de cohérence spatiale et de polarisation” [7, с. 9]. На противагу цьому, поле вживання терміна *oscillation* не обмежене одним розділом фізики, а може описувати коливальні процеси як у механічному чи тепловому русі: “Par ailleurs, nous savons que la période des oscillations est indépendante de la vitesse initiale du mobile, par conséquent la courbe obtenue aurait la même période $T=0,63$ s.” [17, с. 210], так і в оптиці, електриці, фізиці напівпровідників: “Cette condition conduit à l’observation des oscillations dans les spectres de probabilité de transition multiphotonique dans un cristal” [8, с. 116].

Далі за продуктивністю іде суфікс дії -age < лат. -aticum [1, с. 26]. Останнім часом його термінологічна роль помітно зросла, виражає стан, дію або результат дії, фазу технологічного виробництва: *pomper* → *pompage*, *doper* → *dopage*, *raffiner* → *raffinage*, *guider* → *guidage*, *allumer* → *allumage*, *sécher* → *séchage*. Деривати цього суфікса свідчать про дію, яка відбувається не самовільно, а як підконтрольний процес, визначений відповідними фізичними параметрами: “En effet, si l’on veut que l’efficacité de pompage soit bonne, il est inutile de pomper le milieu à gain après le déclenchement” [23, с. 125].

Суфікс **-ateur** є науковим дублетом до суфікса -eur < лат. -atorem. [1, с. 30] На сучасному етапі цей суфікс виявляє тенденцію до фізичної і технічної спеціалізації, утворює іменники від основ дієслів першої групи: *condenser* → *condensateur*, *transformer* → *transformateur*, *osciller* → *oscillateur*, *modérer* → *modérateur*, *accumuler* → *accumulateur*. Формант **-eur** утворює віддієслівні іменники від першої і третьої груп: *accepter* → *accepteur*, *collecter* → *colporteur*, *onduler* → *onduleur*, *détecter* → *détecteur*, *émettre* → *émetteur*, семантичні терміни покривають низку позначувань: електротехнічні прилади або їхні частини, машини, інструменти, може також приєднуватись до основ прикметників [1, с. 34]. Наприклад: *large* → *largeur*, *longue* → *longueur*, *haute* → *hauteur*. Терміни зберігають термінологічне навантаження, якщо вони вжиті в тексті поряд з іншим терміном, відображаючи його фізичну властивість: *la longueur de la diffusion*, *la largeur spectrale des impulsions*, *l’hauteur de la raie d’émission*.

Суфікс **-(e)ment** < лат. -amentum [15, с. 95] у дериваційних процесах приєднується переважно до основ дієслів першої групи, що виражають конкретні дії або процеси: *rayonner* → *rayonnement*, *traïter* → *traitement*, *fusionner* → *fusionnement*. У відсотковому співвідношенні його продуктивність серед іменникових термінів становить усього 6 %. Таку, порівняно невисоку, продуктивність пояснюють вузькосемантичним спрямуванням суфікса. Крім того, функціональність форманти у вираженні дії або перебігу деякого фізичного процесу успішно виконується у разі продукування деривативів суфіксами *-age*, *-ation*, *-(t)ion*, *-isation* (див. табл. 1). Наприклад, термін *rayonnement* (випромінювання) у фізиці напівпровідників замінюють синонімом *émission*, в атомній і ядерній фізиці замість *rayonnement* (опромінення) уживають термін *radiation*. Це явище означає не тільки опромінення електромагнітними хвилями, а й потік α -, β -, γ -частинок.

Суфікс **-ité** < лат. -itas є науковим дублетом до суфікса **-(e)té**. Іменники з цим формантом утворюють від основ прикметників, вони семантично пов'язані між собою [10, с. 94]. Наприклад, запозичений з латинської *rigidité* перебуває в безпосередньому зв'язку з прикметником *rigide*. Деривати з цим суфіксом означають якість, властивість речовини. Найпродуктивнішими суфіксальними моделями є такі: *intense* → *intensité*, *rigide* → *rigidité*, *dense* → *densité*, *mobile* → *mobilité*, *rapide* → *rapidité*, *cave* → *cavité*.

Іменники з суфіксами **-ance (-ence)** < лат. -antia [1, с. 28] утворилися як наслідок засвоєння двох латинських форм – народної і вченої (книжної), вони означають різні фізичні стани, явища та параметри. Народна форма є продуктивною для формування термінів, функціональність яких можна безпосередньо оцінити органами відчуття людини: *briller* → *brillance* (яскравість), *résister* → *résistance* (опір, твердість). Книжна сприяє утворенню семантично складних, абстрактних понять: *diverger* → *divergence* (розбіжність фізичного параметра), *interférer* → *interférence* (інтерференція). Крім того, ці суфікси можна приєднувати до основ прикметників: *puissant* → *puissance*, *fréquent* → *fréquence*, *cohérent* → *cohérence*, *luminescent* → *luminescence*.

У другій половині ХХ, на початку ХХІ ст. внаслідок інтенсивного розвитку атомної і ядерної фізики, а також виникнення нового розділу – фізики елементарних частинок, з'явилися нові фізичні терміни. Їхня поява головно відбулася завдяки виникненню нових суфіксів **-tron**, **-on** [22, с. 174]. Перший суфікс утворює деривати, що позначають назви приладів, які необхідні для дослідження ядер атомів, елементарних та субелементарних частинок. Наприклад, *cosmotron*, *bêatron* – це прилади, призначені для розгону до високих енергій протонів та електронів, відповідно. Суфікс **-on** відображає властивість конкретної елементарної частинки чи променя. Наприклад: *électron*, *positron*, *neutron* – означає здатність частинки набувати негативного, позитивного або взагалі відсутність електричного заряду. Відкриття нових елементарних частинок спонукало до систематизації і групування їхніх назв. Наприклад, *nucléon* – узагальювальний термін для нейтрона (*neutron*) і протона (*proton*), що свідчить про перебування частинок усередині ядра атома. За допомогою нових приладів (прискорювачів елементарних частинок) вдалося зафіксувати народження мюонів (*muon*) та піонів (*pion*), загальна назва яких – мезони (*méson*). Переважна більшість назв елементарних частинок у французькій та англійській мовах тотожні. Це сприяє дослідженню та спілкуванню, є яскравим підтвердженням глобалізації суспільства.

Суфіксальне утворення прикметників

Суфіксація є одним із найважливіших способів утворення прикметників. У граматиці прийнято поділяти прикметники на якісні та відносні, які означають властивість, тобто ознаку предмета. Визначально, що прикметники за значенням були відносними, вони співвідносились з іменниками, від яких і виділились. З розвитком абстрактного мислення в них розвинулось якісне значення, категорія більше абстрактна, ніж значення відносне [15, с. 16]. Проте немає чітко визначеної межі між якісними і відносними значеннями прикметників. Для їхнього утворення використовують основи іменників або дієслів. Найбільше поширені суфікси книжного (-ique, -al, -aige), і народного -if походження.

Суфікс **-ique** (-icus) був продуктивний в утворенні слів у давньофранцузький період. У XVIII ст., коли почала складатися наукова термінологія, формант -ique утворював прикметники від основ іменників переважно книжного походження [12, с. 42]. Дери-вати з цим суфіксом означають відношення до предмета, належність, зв'язок з ним: atome → atomique, électron → électronique, nucléon → nucléonique, anion → anionique (табл. 2). Сфера вживання утворених у такий спосіб прикметників досить широка. Наприклад, поле вживання терміна électrique не обмежується лише електрикою, а quantique – квантовою фізикою, їх часто використовують в інших розділах фізики. Деякі деривати можна одночасно зачислити як до фізичних, так і до технічних (électronique, micronique, énergétique, électrique), хімічних (anionique, ionique, cationique, isotopique) або математичних (elliptique, torique, parabolique) термінів. Зазначимо, що внаслідок трансформації формантами слова не тільки можуть переходити із загальноновживаної лексики в термінологічну, а можна простежити цікавий зворотний процес: фізичні терміни стають у ряд загальноновживаних слів (dynamique, thermique, périodique, électrique).

Книжний суфікс **-al** < лат. -alis [15, с. 43] утворює похідні від основ іменників: spectre → spectral, hélicoïde → hélicoïdal. Вони можуть виражати якість або ознаку основи іменника. Вживання термінів, утворених за допомогою цього суфікса, має оказіональний характер і часто замінюване дериватами, що виникли з участю інших формант (наприклад, thermal замінюють thermique). Це свідчить про те, що суфікс -al виходить з ужитку, тобто втрачає продуктивність для фізичної терміносистеми.

Таблиця 2

Продуктивні прикметникові суфікси

Суфікс	Значення	Кількість утворених прикметників	Приклад
-ique	відношення, належність до предмета	31	atomique, électronique, nucléonique, anionique
-al	якість, ознака іменника	16	spectral, hélicoïdal, structural
-aige	належність до іменника	15	moléculaire, élémentaire, nucléaire
-if	стан фізичної системи, здатність до дії	17	rotatif, radiatif, dispersif, diffractif

Суфікс **-aire** < лат. -arius слугує для утворення прикметників термінологічного характеру різноманітних наукових напрямів, у тому числі й фізики. Деривати з цим суфіксом, утворені від іменникових основ, найчастіше означають належність до іменника, від якого походять [14, с. 64]: *molécule* → *moléculaire*, *élément* → *élémentaire*. Прикметники з формантою **-aire** поєднують значення ознаки, що притаманно предметові, і значення оцінки, яке реалізується в певному контексті. Наприклад, у виразі *les actions moléculaires attractives entre les microparticules* оцінено взаємодію між частинками на молекулярному рівні. Також в аналізі спектра поглинання *la déconvolution élémentaire du spectre d'absorption* зазначено, що розклад спектра виконано на елементарному рівні. В обох випадках оцінювання позбавлене емоційного змісту і має апроксимаційний характер об'єкта оцінки.

За допомогою суфікса **-if** < лат. -ivus [15, с. 41] утворюють якісні або відносні прикметники. Деривати цього суфікса утворюються від коренів або основ іменників: *rotation* → *rotatif*, *radiation* → *radiatif*, *transition* → *transitif*. Крім того, утворення прикметників з цим суфіксом можливе від коренів дієслів [12, с. 42]: *disperser* → *dispersif*, *exploser* → *explosif*, *diffracter* → *diffractif*. Деривати з цим суфіксом означають здатність до дії, стан, що визначений основою дієслова. Більшість неологізмів форманти **-if** належать до відносних прикметників: *diffractif*, *rotatif*, *emissif*, *transitif*, проте існує ряд якісних прикметникових термінів, які можуть виражати ступені порівняння: *actif*, *positif*, *massif*, *négatif*. Зазначимо, якщо відносні прикметники є самостійними термінологічними одиницями, то якісні прикметники із цим суфіксом стають термінами, коли їх уживають поряд з іншим фізичним терміном: *la charge positif*, *la trapp optiquement active*, *le noyau massif*.

Суфіксальне утворення в інших частинах мови

У досліджених наукових статтях з фізики найчастіше трапляються дієслівні неологізми першої групи з суфіксами **-iser**, **-ifier** (табл. 3).

Таблиця 3

Продуктивні дієслівні та прислівникові суфікси

Суфікс	Значення	Кількість утворених дієслів і прислівників	Приклад
-iser	дія напрямлена на досягнення деякого фізичного стану	25	ioniser, cristalliser, synchroniser, sonoriser
-ifier	дія напрямлена на досягнення деякого фізичного стану	6	quantifier, modifier, purifier
-ment	ступінь прояву явища, спосіб поведінки	8	optiquement, électriquement, spectralement, relativement

Новоутворення з цими суфіксами пов'язані з іменниками: *ion* → *ioniser*, *cristal* → *cristalliser*, *potentiel* → *potentialiser*, *mode* → *modifier*, *quantum* → *quantifier*, або прикметниками: *synchrone* → *synchroniser*, *sonore* → *sonoriser*, *normal* → *normaliser*, *pur* → *purifier*. Ці суфікси у фізичному контексті означають перебувати в деякому стані, що визначений основою утворення. Відіменникова дієслівна деривація семантично означає просторову локалізованість, тобто частину середовища, яке за функціональною сутністю є іонізоване, кристалізоване або квантоване: *ioniser*, *cristalliser*, *quantifier*.

Новоутворення з цими суфіксами пов'язані з іменниками: *ion* → *ioniser*, *cristal* → *cristalliser*, *potentiel* → *potentialiser*, *mode* → *modifier*, *quantum* → *quantifier*, або прикметниками: *synchrone* → *synchroniser*, *sonore* → *sonoriser*, *normal* → *normaliser*, *pur* → *purifier*. Ці суфікси у фізичному контексті означають перебувати в деякому стані, що визначений основою утворення. Відіменникова дієслівна деривація семантично означає просторову локалізованість, тобто частину середовища, яке за функціональною сутністю є іонізоване, кристалізоване або квантоване: *ioniser*, *cristalliser*, *quantifier*.

Деривація прислівників відбувається за допомогою єдиного суфікса *-ment* [9, с. 121] < лат. *-mente*, *-mens*. У французькій мові прислівники є є синтаксичними дериватами, зберігаючи лексичне значення прикметників, від яких вони походять. Наприклад: *optique* → *optiquement*, *mécanique* → *mécaniquement*, *électrique* → *électriquement*, *relative* → *relativement*, *spectrale* → *spectralement*, *rapide* → *rapidement*. Утворення з цим суфіксом виражають характер виконання, спосіб поведінки, ступінь прояву явища.

Якщо загальну кількість утворених фізичних термінів прийняти за 100 %, то можна визначити відсоткове співвідношення іменникових, прикметникових, дієслівних та прислівникових термінів за частинами мови (див. рисунок).

Отже, дослідження свідчать, що найпродуктивнішою є суфіксальна деривація іменників, яка у відсотковому співвідношенні становить 73,5 % від загальної кількості всіх фізичних термінів. Як бачимо з табл. 1, найпродуктивнішими є іменникові суфікси, що визначають фізичний процес чи явище (*-ation*, *-isation*) або точно характеризують властивості речовини (*-(t)ion*, *-ité*).

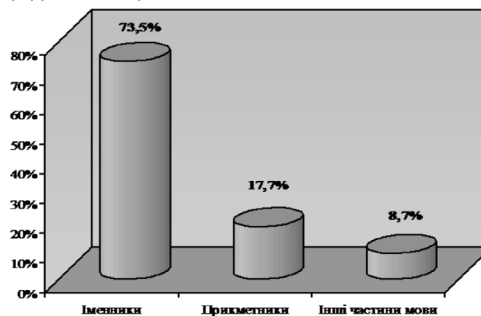

Рис. 1. Відсоткове співвідношення фізичних термінів за частинами мови

Причиною такої продуктивності є значна потреба фізики як науки в неологізмах, що допомагають вирішувати основне завдання – описувати закономірності фізичних процесів, явищ, будови матерії та законів руху. Найменш продуктивними виявились суфікси *-on*, *-tron*, що, головню, визначають назви елементарних частинок та приладів для їхнього дослідження. Інтенсивний розвиток “наймолодшого” розділу фізики елементарних частинок припадає на останню чверть ХХ та початок ХХІ ст., тому фізична термінологія із суфіксами *-on*, *-tron* налічує порівняно невелику кількість неологізмів. Деривати з інших частин мови не можуть суттєво конкурувати, оскільки власне іменник може точно й однозначно описати фізичне явище чи процес.

Більша частина прикметникових термінів перебуває в семантичному зв'язку з відповідним іменником або характеризує якісні ознаки предмета, тому

найпродуктивнішими виявились суфікси -ique, -aire, -if. Відмежування фізики як науки від емоційності, почуттів та неоднозначності не дає змоги вповні розкрити суфіксальну деривацію в прикметниках та прислівниках. Дієслівні неологізми, які представлені лише двома суфіксами -iser, -ifier, семантично характеризують чітко визначену дію або процес для досягнення певного фізичного стану.

Велику кількість наукових фізичних термінів, утворених суфіксальною деривацією, постійно доповнюють новими неологізмами, що свідчить про важливу роль та інтенсивний розвиток суфіксального словотворення в сучасній французькій мові.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Богомолова О. И. Современный французский язык. Теоретический курс / О. И. Богомолова. – М. : Изд-во л-ры на иностр. языках, 1948. – 428 с.
2. Гак В. Г. Новый французско-русский словарь / В. Г. Гак, К. А. Ганшина. – 14-е изд. – М., 2010. – 1160 с.
3. Journal Physique IV France [Електронний ресурс]. – 2003. – Vol. 103. – P. 1–390. – Режим доступу: <http://jp4.journaldephysique.org/#year-Moins2006>
4. Journal Physique IV France [Електронний ресурс]. – 2004. – Vol. 122. – P. 3–256. – Режим доступу: <http://jp4.journaldephysique.org/#year-Moins2004>
5. Journal Physique IV France [Електронний ресурс]. – 2005. – Vol. 127. – P. 3–42. – Режим доступу: <http://jp4.journaldephysique.org/#year-Moins2005>
6. Journal Physique IV France [Електронний ресурс]. – 2006. – Vol. 138. – P. 3–307. – Режим доступу: <http://jp4.journaldephysique.org/#year-Moins2006>
7. Zeitoun Ph. Lasers X de deuxième génération [Електронний ресурс] / Ph. Zeitoun, G. Faivre et d'autres // J. Phys. IV France. – 2005. – Vol. 127. – P. 9–13. – Режим доступу: http://jp4.journaldephysique.org/index.php?opti-on=com_toc&url=/articles/jp4/abs/2005/05/contents/contents.html
8. Belski A. Photoémission de CsI induite par une impulsion laser intense femtoseconde [Електронний ресурс] / Belski A., Vasil'ev L. A. et d'autres // Journal Physique IV France. – 2003. – Vol. 108. – P. 113–117. – Режим доступу: http://jp4.journaldephysique.org/index.php?option=com_toc&url=/articles/jp4/abs/2003/07/contents/contents.html
9. Левит З. Н. Лексикология французского языка / З. Н. Левит. – М. : Высшая школа, 1979. – 160 с.
10. Лопатникова Н. Н. Лексикология современного французского языка / Н. Н. Лопатникова, Н. А. Мовшович. – М. : Высшая школа, 1982. – 256 с.
11. Степанов Ю. Структура французского языка. Морфология, словообразование основы, синтаксиса в норме французской речи / Ю. Степанов. – М. : Высшая школа, 1965. – 182 с.
12. Тимескова И. Н. Лексикология современного французского языка / И. Н. Тимескова, В. Тархова. – Л. : Просвещение, 1967. – 191 с.
13. Французско-русский технический словарь / А. А. Болотин и др. – М. : РУССО, 1998. – 592 с.
14. Халифман Э. А. Словообразование в современном французском языке / Э. А. Халифман и др. – М. : Высшая школа, 1983. – 128 с.
15. Щелок Е. А. Пособие по французской лексикологии / Е. А. Щелок, Д. В. Комаров. – М. : Высшая школа, 1972. – 119 с.
16. Bally Ch. Linguistique générale et linguistique française / Ch. Bally. – Berne, 1944. – 318 p.
17. Bouvry Olivier. Physique. Enseignement obligatoire et de spécialité / Bouvry Olivier. – Paris : Hatier, 2009. – 433 p.

18. *Chovet A.* Physique des semi-conducteurs / Chovet A., Masson P. // Ecole Polytechnique universitaire de Marseille, 2004. – 75 p.
19. *Dauzat A.* La langue française d'aujourd'hui / A. Dauzat. – 1937. – 215 p.
20. *Dauzat A.* L'appauvrissement de la dérivation en français. Ses causes / A. Dauzat // FM. 1937. – №4. – P. 46–51.
21. *Dubois J.* Etude sur la dérivation suffixale en français moderne et contemporain / J. Dubois. – 1962. – 119 p.
22. *Dubois J. et Cl.* Introduction à la lexicographie: le dictionnaire / Dubois J. et Cl. – Librairie Larousse, 1971. – 217 p.
23. *Pascal Koskaert.* Optique des lasers et des impulsions courtes. – Université libre de Bruxelles, 2009. – 147 p.
24. *Pichon E.* Les principes de la suffixation en français / Pichon E. – 1942. – 77 p.
25. *Sauvageot Aur.* Portrait du vocabulaire français / Sauvageot Aur. – 1978. – 185 p.

*Стаття надійшла до редколегії 30.03.2011
Прийнята до друку 24.04.2011*

MAIN SUFFIXATION PROCESSES IN PHYSICS TERMINOLOGY IN FRENCH

Oksana Halyan

*The Ivan Franko National University in L'viv,
(1, Universytets'ka St., L'viv, 79000)*

The lexico-semantic features of the way in which contemporary French physics terms are formed and function have been studied. We have identified productive suffixes and models in the lexicon of physics based on how many scientific terms have been created using them. An analysis of the ways in which terms are formed and used in French has been carried out.

Key words: physics terms, terminology, suffixation, word formation.

ОСНОВНЫЕ СУФФИКСАЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ В СЛОВООБРАЗОВАНИИ ФИЗИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ ФРАНЦУЗСКОГО ЯЗЫКА

Оксана Галян

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
(ул. Университетская, 1, г. Львов, 79000)*

Исследовано лексико-семантические особенности образования и функционирования терминов в современной физике. Определено продуктивные суффиксы и модели физической лексики по количеству образованных терминов, проанализировано способы словообразования и функционирования терминологических единиц.

Ключевые слова: физический термин, терминология, суффиксальная деривация, словообразование.